

Külavanemate Foorum
21.01.2016

Teema nimi: Agu Laius: Mida tuleb külavanemal seadustest ja kuidas sünnivad külavanemaid puudutavad määrused omavalitsustes.

Teemagrupi läbiviija:

Agu Laius (Rae vald)

Osalejate arv kokku 19 inimest

Raport: Merle Mägi

Teema arendus:

Agu sissejuhatus: tutvustab ennast, Rae vallavolikogu esimees. Nimetab ennast KV fänniks, teinud palju koostööd. Esindab head näidet KV koostööst.

Agu: Otsime tänases töörühmas seda, kus ja kuidas sätestada KV tegevust või valla tasandil määrustest, kus ja kuidas? Mis motiveerib inimest olema KV? Pakkuda välja haldusreformi käigus – kuidas edasi toimetada muutunud halduskorralduse ja territooriumite valguses.

Agu toob välja seadusandlikud raamid, mis tänasel päeval kehtivad.

Rae vallal eraldi statuuti ei ole, Rae vald on ise oma põhimääruses sätestanud Kv tegevused- õigused, kohustused. Seda arutati Rae vallas olevate KV-ga. See on ühine kokkulepe.

Esimene voor 11 inimest kokku, 3 töörühma

Teine voor 8 inimest, 2 töörühma.

Agu poolt püstitatud küsimused:

1. Millised on KV ülesanded? Millistes KOV tegemistest peaksid KV ilmingimata osalema?

- Külamure edastus valda, külakogukondade liitmine ja seltsielu liitmisel, volikogu istungutel osalemine ja küla ja valla omavaheline side. Otsuste vastuvõtmisel osalemine. Haldusreformi juurest tuleneb see, et kuna inimesed on harjunud teise keskusega elu siduma, siis nüüd on vajadus ju kõik ümber teha – seda saab teha arvestades külakogukondi. KOV suhtlus vallaga on praegu eriti oluline, et vältida ääremaastumist, oluline külade info.
- Kodanike endi algatus, KV ülesanded kohalikul tasandil, inimesed lepivad ootused KV suhtes kokku. Kokku leppida koostöö printsiibid. Küla ja KOV infovahetus on KV ülesanne. Nn tõlkida küla soovid vallale. KV on küla esindaja. Volikogu nõuandev komisjon
- Valdakonnad, milles külade hääl KV kaudu kõlama peab : arengukavad, kultuur, haridus, sotsiaalvaldkond

II voor:

- Põhiülesanded: infovahetus küla vajadused KOV suunas ja tagasi. KV suhtlemine külaelanikega, probleemide väljaselgitamine, küla vajaduste edastamine, sotsiaalteemad eelkõige. Küla esindamine.
- Infovahetus küla ja KOV vahel. Ka külaelanike endi vahel, et info jõuaks ikka edasi kõigile osapoolteni. Enamasti on probleem väheses infos – selle mittejäudmises vajalike inimesteni.

2. Kuidas ja kus peaks KV õigused, kohustused, ülesanded olema sätestatud? Mis ja miks seaduses, valla määruses, külakoosoleku protokollis? Kas statuut põhimääruses või eraldi määrusena? (kas peab kõik olema reglementeeritud?)

- KV statuut peab mingil tasandil olema olemas, raamistik. Iga küla valib omale sobivaima välja.
- KV õigus valla volikogus sõna võtta võiks olemas olla, valla tasandil võiks olla printsiibid võimalikult lihtsalt kirjeldatud. See võib osutada takistavaks asjaks.
- Valla määrus - valimised, kokku kutsumine. Külakoosoleku protokollis - õigused/kohustused, ülesanded.
- NB! Külaselts, mis püüab esindada küla huve, peab valime KV oma juhatusse - see võiks kuskile seadusandluses kirjas olla.

Il voor:

- Võiksid olla ainult külakoosoleku protokollis, õigused kohustused, mitte kirjutada seaduseks, takistab külavanemaks saamist, ehmatav ära. Ei taheta. Samas võiksid olla õigused, kohustused kirjas. Statuut võiks olla, põhisuunad paigas, igas külas on omad tingimused. Seaduse tasandil poleks vaja, valla tasandil oma spetsiifika tasandil.

3. Kuidas motiveerida aleviku- ja külavanemat? Hüvitis, töötasu?, muu?

- Mingi hüvitis peaks olemas olema küll, preemia võiks ka olla. Palk on välistatud, tekitab asjatuid pingeid. Otsesed kulud kompenseerida. Kui raha ei ole, andke auraha.
- Välistada töötasu, mis võib kujundada sellest kohast kinnihoidmiseks, see on vabatahtlik, niikuinii panustatakse oma aega, aga kuluhüvitus võiks olemas olla (internet, kütus, dok. alustel). Kulude hüvitamisel selts vahepuhver, kes saab vallalt tegevustoetust, projektide toetust valdadelt, kes siis omakorda majandab KV-ga.
- Külavanemaga küla eelarve küla hüvanguks.

Il voor

- Õhinapõhiselt, küla aktsepteerib. Tunnustus ja märk.
- Väga oluline ongi tunnustus ja see, et küla tuleb KV –ga kaasa.

KOKKUVÕTVALT:

1. Millised on külavanema (KV) ülesanded? Millistes KOV tegemistest peaksid KV ilmingimata osalema?

- Külavanem on küla esindaja ja info edastaja kohalike otsuste tegemise juures (infovahetus küla ja KOV vahel mõlemal suunal ja külaelanike vahel, töö vallavolikogude tasandil).
Valdkondlikult: arengukava, haridus ja kultuur, sotsiaalsfäär jne.

2. Kuidas ja kus peaks KV õigused, kohustused, ülesanded olema sätestatud? Mis ja miks seaduses, valla määruses, külakoosoleku protokollis? Kas statuut põhimääruses või eraldi määrusena? (kas peab kõik olema reglementeeritud?)

- KV statuut peab mingil tasandil olema olemas, raamistikuna. Rangelt ei peaks reglementeerima. Lihtsalt kirjeldatuna põhiprintsiibid. Valdade tasandil võiks olla spetsiifilisemalt. Valla määruses - valimised, kokku kutsumine. Külakoosoleku protokollis KV õigused/kohustused, ülesanded.
- NB! Külaselts, mis püüab esindada küla huve, peab valima KV oma juhatusse - see võiks kuskile seadusandluses kirjas olla.

3. Kuidas motiveerida aleviku- ja külavanemat? Hüvitis, töötasu? Muu?

- Palk välistatud, küll aga mingi hüvitis otseste kulude katmiseks (internet, kütus vms). Kulude hüvitamisel tuleks kasutada võimalusena külaseltsi rahaliste ressursside jagamisel (tegevustoetused, projektide toetused). Küla toetav suhtumine, kaasatus, tunnustus ja külavanema märk.

NB! Kerkinud teema: Külavanemal oleks õigus saada oma külaelanike isikuandmeid puuduvat infot (kes on juurde tulnud, ära läinud vms, on hetkel osutunud suureks takistuseks).